

עלון מס' 608
פרשת יתרו
ז' בשבט תשע"א

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג יוסף מזגריבי שליט"א

הטובה
שבמתנות

שיחת השבוע

"וישמע יתרו" (שמות יח,א), מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק (רש"י). ויש להבין וכי הוא בלבד שמע על קריעת ים סוף, והלא בקריעתו נבקעו כל מימות שבעולם (שמות רבה כא,ו), ככתוב: "ויבקעו המים" (שמות יד, כא וברש"י. ממכילתא, ד. ויעוין רש"י ש"ב כב, טז. תהילים יח,טז), ו"שמעו עמים וירגזון, חיל אחז יושבי פלשת. אז נבהלו אלופי אדום, אילי מואב יאחזמו רעד, נמוגו כל יושבי כנען. תיפול עליהם אימתה ופחד, בגדול זרועך ידמו כאבן" (שמות טו, יד-טז), "אימתה" על הרחוקים "ופחד" על הקרובים (רש"י, ממכילתא). ומה הרבותא ב"וישמע יתרו"?! אלא, כידוע בשם רבותינו בעלי המוסר, אז אלע האובן געהערט, און יתרו הואט דערהערט. כלומר, כולם שמעו, ויתרו הפנים והתפעל, בבית הלב. מלשון "שמע ישראל" (דברים ו,ד), התבונן והבין (ספורנו). כולם שמעו, ויתרו היחיד ש"שמע ובא"! ובאמת, "מה שמועה שמע ובא" היא מחלוקת רבותינו (זבחים קטז ע"א). שכך אמרו שם: "וישמע יתרו כהן מדין", מה שמועה שמע ובא ונתגייר, רבי יהושע אומר מלחמת עמלק שמע, רבי שהרי כתיב בצידו: "ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב" (שמות יז,ג). רבי אליעזר המודעי סובר שיתרו בא לאחר מתן תורה, ואין הפרשה כתובה כסדרה (ויעוין רש"י שמות יח,ג) אומר, מתן תורה שמע ובא. שכשנתנה תורה לישראל היה קולו הולך מסוף העולם ועד סופו, וכל מלכי עובדי כוכבים אחזתן רעדה בהיכליהן ואמרו שירה, שנאמר (תהילים כט, במזמור קולות דמתן תורה) "קול ה' יחיל מדבר... ובהיכלו כולו אומר כבוד". נתקבצו כולם אצל בלעם הרשע, ואמרו לו: מה קול ההמון אשר שמענו, שמא מבול בא לעולם? אמר להם: "ה' למבול ישב, וישב ה' מלך לעולם", כבר נשבע הקדוש ברוך הוא שאינו מביא מבול לעולם. אמרו לו: מבול של מים אינו מביא, אבל מבול של אש מביא. אמר להם: כבר נשבע שאינו משחית כל בשר. ומה קול ההמון הזה ששמענו? אמר להם: חמדה טובה יש לו בבית גנזיו, שהיתה גנוזה אצלו תתקע"ד דורות קודם שנברא העולם [וכ"ו דורות מאדם הראשון ועד משה רבינו, הרי (תהילים קה,ח): "דבר ציוה אלף דור" (רש"י) וביקש ליתנה לבניו, שנאמר: ה' עוז (התורה, שהיא מעוזם של ישראל (רש"י) לעמו ותן". מיד פתחו כולם ואמרו: ה' יברך את עמו בשלום". איהר הערט? השומעים אתם?! - הם יודעים שיש אלוקים, והיה מבול. ויודעים שלפי מעשיהם ראויים הם למבול שני, אם לא של מים אזי של אש, ופוחדים. ושומעים שיש לו חמדה גנוזה, ומוסרה לעמו, מביא להם רצונו, ה' עוז לעמו יתן" - אה, כך? אז "ה' יברך את עמו בשלום", אין זה עיסקנו... ויצוין, שאין להם חיוב להתגייר. אדרבה, הקדוש ברוך הוא לא רצה לערב ערב רב בעמו (שמות רבה מב,ו), והם קשים כספחת (יבמות מז ע"ב) וסורן רע (בבא מציעא נט ע"ב) - אבל הם, איך לא באו. איך עמדו מנגד, ובכזו אדישות! ואמרו (סוטה לה ע"ב) שבהיכנסם לארץ כתבו ישראל את התורה על האבנים בשבעים לשון, וסדו אותם בסיד. ושיגרו אומות העולם את סופריהם וקילפו הסיד והעתיקו התורה, "ועל דבר זה ניחתם גזר דינם לבאר שחת שנאמר: והיו עמים משרפות שיד" (ישעיה לג,יב), על עסקי סיד [שהתורה נכתבה עליו, והיתה מוגלה לפניהם, ולא למדוה (רש"י)], ומה סיד אין לו תקנה אלא שרפה [גיהנום], שכל זמן שאין מתגיירין והם קרויים עמים אין חלקם אלא משרפות סיד (רש"י) אף הם אין להם תקנה אלא שרפה, שהיה להם ללמוד, ולא למדו. ואמרו (ברכות יז ע"ב) [שהגויים] בני מתא מחסיא קשוחי לב הם, שרואים כבוד התורה פעמיים בשנה [פרש רש"י: שהיו נאספים שם ישראל באדר לשמוע בהילכות הפסח מדרש דרב אשי, ובאלול לשמוע הילכות החג] ולא מתגייר מהם גר. אטימות לב היא. ושוב: אין חובה לגוי להתגייר, אבל לב אבן לו אם אינו מתגייר! וכתבו התוספות בשם ספר העיתים שהיה עמוד אש יורד מן השמים עליהם בהתאספם באלול ובאדר. כלומר: ראו וידעו שזו האמת, ולא באו לחסות בצילה?! אם כן, איי אם כן - מה נאמר עלינו! יודעים אנו שזו האמת - ומצווים אנו על לימוד התורה - ורואים בכבודה וביקויה - "והיה לנו ללמוד, ולא למדנו", איי - איש כיכולתו, בתוספת שיעור תורה, בתוספת ידיעת התורה - ואומרים אנו: "ה' עוז לעמו" - אלו תלמידי החכמים (בבא מציעא לג ע"ב) - יתן, ה' יברך את עמו בשלום", יהי להם אשר להם, ירוצו הם לחיי עולם. ואנו לאן נרוץ, לבאר שחת חלילה? למשרפות סיד?!...!

(והגדת)

כל פרשה בתורתנו הקדושה היא מיוחדת ונפלאה, אולם פרשתנו היא יחודית ומופלאה במיוחד. בפרשתנו אנו קוראים איך זכינו לקבל את הטובה שבמתנות, את היקרה שבאצרות, את החשובה שבחמדות - זוהי תורתנו הקדושה והטהורה. כל כך הרבה דברים יקרים וחשובים, נפלאים וגדולים ניתן ללמוד מכל דבר בתורה הקדושה. אדם המתהלך בעולם ללא שהתורה הקדושה מאירה לו את הדרך הוא כמו עיור ההולך בחשיכה שכל פגעי העולם יכולים לפגוע בו. כשחברה מייצרת מוצר מסוים, היא דואגת לצרף הוראות שימוש מפורטות. החברה אף מתנה וכותבת שכל תוקף האחריות חלה רק אם ישתמשו עם המוצר על פי הוראות היצרן. להבדיל גם הקב"ה ישתבח שמו לעד ברא את עולמו המורכב, ברא את בחיר הבריאה - את האדם, ובחר בעם ישראל לעמו. הוא דאג לתת לנו "הוראות יצרן" - זוהי תורתנו הקדושה וכך אם נלך על פיה, ננהג כאורחותיה ונציית לחוקיה, נוכל להצליח ולשגשג, לפרוח ולגדול, ואחריות היצרן תהיה בתוקפה! כל כך מתוקה תורתנו הקדושה עד שמספרים על אחד הגדולים שראה פעם שר גדול שהיה שמן מאוד. שאלו הגאון בפליאה: מנין לו רחבות שכזו? האם תירץ ולו פעם בחייו רמב"ם קשה? או איזה תענוג רוחני אחר היה לו שהוא כל כך התענג והשמין? אחים ואחיות יקרים, זה הזמן והעת להתחזק יותר בלימוד התורה הקדושה, לחיות יותר חיים של תורה, חיים של קדושה, חיים של טהרה!

זמני כניסת ויציאת השבת

ב"ש	חיפה	י-ם	ת"א	כניסת שבת
17:00	16:45	16:39	16:53	כניסת שבת
17:55	17:52	17:53	17:54	יציאת שבת
18:30	18:26	18:32	18:28	רביעית

הפטרת השבוע

בשנת מות (ישעיה ו')

מטעמים לשבת

חידושים לפרשת השבוע

סיפור לשבת

"אם את הדבר הזה תעשה וציוך אלהים ויוכלת עמוד וגם כל העם הזה על מקומו יבוא בשכום" (יח,כג)

כתב בספר "משלחן גבוה": וקשה, מדוע אמר "בשלום", והרי בשעה שמאחלים לאדם חי יש לומר "לשלום"? אלא - אומרים בשם ה"חפץ חיים" - כיון שאדם חייב לחבירו ממון ולא פרע לו בחייו, אין לו מנוחה בעולם הבא, על כן כשיעמיד משה את המשפט והדין על כנו, אם כן שוב יוסדרו כל דיני הממונות שבין איש לרעהו, ואז "גם כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום", היינו בעולם הבא, כיון שכבר פרעו את כל חובותיהם בעולם הזה...

(תורת הפרשה)

"את הדבר הקשה יביאון אל משה וכל הדבר הקטן ישפטו הם" (יח,כו)

אמר הגאון רבי חיים ברלין זצ"ל: יתרו אמר: "הדבר הגדול יביאון אליך" ואילו התורה אמרה: "הדבר הקשה" - שכן אצל אומות העולם נקבעת סמכות השופטים בהתאם לגודל הסכומים שעליהם מתנהל הסכסוך. משפטים הנוגעים לסכומי כסף גדולים מובאים בפני בתי דין עליונים, ואילו של סכומי כסף קטנים מובאים בפני בתי דין פשוטים. ברם, בדין תורה אין כל הבדל בין סכום גדול לסכום קטן, שכן "דין פרוטה כדין מאה מנה", אלא ההבדל הוא בעיקר בטיבו של המשפט, אם הוא פשוט וקל או מסובך וקשה. דין תורה מסובך מובא לפני תלמידי חכמים יותר מובהקים - "הדבר הקשה יביאון אל משה" - אפילו כאשר אין הדין נוגע ל"דבר הגדול"...

(מענינה של תורה)

"כי לא ינקה ה' אשר ישא את שמו לשוא" (כז,ז).

רבינו מהר"ש פרימו זצ"ל כתב בשם המקובלים, שאפילו מי שאומר "בחי" - וזוהי שבועה בחיי עצמו - ואין הדבר נכון, נענש חלילה. וזה שנאמר "כי לא ינקה ה' את אשר ישא את שמו לשוא", היינו אפילו את שם עצמו. על אחת כמה וכמה מי שנושא את שם ה' לשוא ונשבע בו לשוא ולשקר - נורא הוא חלילה עונשו! ומרן החיד"א זצ"ל המליץ על זה: "רשעים בחייהם, קרויים מתים". בגלל "חייהם", שאומרים כל העת "בחי" - נענשים קשות...

(מעיינ השבוע)

"זכור את יום השבת לקדשו" (כח,ה)

פירש רבינו עובדיה ספורנו זצ"ל: "היה תמיד זוכר את יום השבת בששת ימי המעשה, כדי שתוכל לקדשו. הזהיר, שיסדר האדם עסקיו בימי המעשה באופן שיוכל להסיח דעתו מהם ביום השבת".

(מעיינ השבוע)

"לא תזמור" (כ"ד)

וכתב בעל ספר "החינוך": ואל תתמה לומר, ואיך יהיה בידו של אדם למנוע לבבו מהתאוות אל אוצר כל כלי חמדה שיראה ברשות חברו, והוא ריק וריקם מכולם. ואיך מצווה התורה להמנע ממה שאי אפשר לאדם לקיים. שאין זה נכון, ולא יטענו כן אלא הטיפשיים הרעים והחוטאים. כי באמת ביד האדם למנוע עצמו ומחשבותיו ותאוותיו מכל מה שירצה, וברשותו ובדעתו להרחיק ולקרר חפצו בכל הדברים כרצונו, ולבו מסור בידו, לכל אשר יחפוץ יטנו!

(מעיינ השבוע)

כשישב רבי אברהם אביש זצ"ל על כסא הרבנות בפרנקפורט שעל נהר מיין, פרץ שם אחד מסוחרי העיר את חומת השבת והחל פותח את חנותו למימך וממכר בשבת קודש. ביקש רבי אברהם אביש להיפגש עם אותו סוחר, כדי להשפיע עליו שיחזור למוטב ולא יהרוס, חלילה, את חומת השבת, הנשמרת בפרנקפורט מאז ומעולם. אך רצונו זה של הרב לא עלה בידו, כיון שאותו סוחר הדיר רגליו מבית הכנסת אפילו בימי חג. ורבי אברהם אביש חשש, שאם יזמין אותו על ידי משמו - יסרב האיש לבוא, ויהא בכל זה משום השפלת כבוד התורה. מה עשה הרב? קרא לאחד מנכבדי הקהילה, שהיה מלקוחותיו הגדולים של אותו סוחר, והורה לו שירכוש מן הסוחר בהקפה כל מיני סחורות. וכשיגיע מועד הפירעון, ישתמט מלשלם לו תמורת הסחורות שרכש ויציע שהלה יתבענו לדין תורה בפני רב הקהילה. האיש עשה כמצות רבי אברהם והופיע עם הסוחר בבית הרב, כביכול, לדין תורה. אך מייד פרע במזומנים את כל הכסף שחב לאותו סוחר. בשלב זה גילה רבי אברהם אביש, שכל המעשה לא היה אלא תואנה מצידו כדי להיפגש עם הסוחר מזרע ישראל, שפרץ לאחרונה את גדרי השבת בפרנקפורט בפתיחת החנות למימך וממכר בפרהסיה ביום הקדוש. עתה החל הרב להשמיע באוזני הסוחר הנדהם דברי מוסר היוצאים מן הלב בדבר החובה הקדושה של כל יהודי לשמור את השבת, שהיא "אות ברית" בין ישראל לבין בורא העולם. דברי הרב טובים ונכונים בעיני - קרא הסוחר בהתרגשות - אך יורשה לי לשאול: האם מותר לרב בישראל להשתמש בתחבולת עורמה ולביים, כביכול, דין תורה שלא היה ולא נברא למען שמירת שבת של יהודי אחד? לא רק מותר - השיב הרב אברהם בפנים רציניות - אלא זו מצוה וחובה קדושה. ולמדתי זאת ממשה רבינו, שעליו אמרו הקדמונים: "משה אמת ותורתו אמת". הנה אומר משה לחותנו: "כי יהיה להם דבר, בא אלי" ("ח,ט"ז) - אם יש לפעמים לרב בישראל דבר, שהוא צריך לברר עם אדם פנים אל פנים, ואינו מוצא הזדמנות לכך. העצה היעוצה היא: "ושפטי בין איש ובין רעהו" - יזמין אותו הרב לברור של דין תורה, ודרך אגב יקיים בו: "והודעתי את חוקי האלוקים ואת תורותיו" (שם, שם). דבריו הנרגשים של רבי אברהם אביש נגעו עמוק לליבו של הסוחר, ובאותו מעמד הבטיח חגיגת לרב לחדול מכאן ולהבא מחילול שבת בפרהסיה ולהשאיר את חנותו נעולה בימי שבת ומועד. ואומנם מאז והלאה נשמרה השבת בפרנקפורט שעל נהר מיין על ידי כל בני הקהילה כבימים ימימה.

הגאון רבי שמואל מסלנט זצ"ל ישב על כסא הרבנות בירושלים שבין החומות קרוב לשבעים שנה בצד חוכמתו ובקיאותו בתורה ובהוויות העולם, התפרסם רבי שמואל ברבים בפשטות הליכותיו עם הבריות ובאורח חייו הצנועים. אך יותר מכל הרשים את המוני בני ירושלים בימים ההם בנכונותו התמידית להורות דין ולפסוק הלכה לכל דורש בכל עת ובכל שעה. פעם שאלו מקורביו של רבי שמואל את רבם הנערץ: מדוע אין כבוד הרב קובע שעות מיוחדות ביום לקבלת קהל לפסיקת שאלות בהלכה, כפי שנוהגים כמה וכמה רבנים אחרים? השיב רבי שמואל בנימה אבהית לשואלים: כי יהודי, וביותר רב ומנהיג בישראל, צריך להשתדל בכל כוחו ללכת בדרכי ה' ולדבוק במידותיו. והרי דרך ה' היא לענות לפונים אליו בכל עת ובכל שעה. הנה אנו אומרים בברכת המזון: "שאתה זן ומפרנס אותנו תמיד, בכל יום ובכל עת ובכל שעה" - משמע שלפני ה' יתברך אין "שעות קבלה" ומועדים נבחרים, שבהם הוא משגיח על ברואיו ומספק להם כל צרכי החיים. וכן היה מנהגו של משה רבנו לשפוט את העם "מן הבוקר עד הערב" ("ח,י"ג) תמנהי אפוא עליכם, שאתם באים להציע לי דרך חדשה וזרה של קביעת ימים נבחרים ושעות קבלה קצובות לפונים אלי...

(פרפראות לתורה)

הנוף לנער

מסרים לא מילוליים...

בספר שלום ורעות הביא מספר חפץ חיים על התורה מעשה נפלא וליקחו בצידו וכך היה המעשה: פעם הגיעה לאוזני החפץ חיים זצ"ל שמועה לא טובה על אודות אחד מתלמידי ישיבתו אשר נכבדות ידובר בו, וכי הענין מתנהל בכבודות כי המדוברת מסרבת עדיין. חבריו בישיבה שחשבו כי זקנו המגודל הוא בעוכריו, יעצוהו איפוא, שבשביל למצוא חן בעיני המדוברת, כדאי שיעביר שער זקנו בסם העשוי לכך, כמו שרגילים היו להשתמש בזה בישיבות אחרות. הזמין התלמיד חכם את המדובר הלז לביתו, והתחיל לדבר איתו בעניני שידוכים: משל למה הדבר דומה? לקטר של רכבת, שמחוברים אליו יותר ממאה קרונות טעונים משא, המשרכים דרכם על הפסים מול הר גבוה. הקטר עובד במלוא הקיטור ומהלך אט לרוב משא העגלות הטעונות. היה שם "פיקח" אחד שרצה להחיש את מהלך הרכבת. התחיל לדחוף בשתי ידיו את הקרון האחרון, בכונה לסייע למכונת הקיטור המושכת את כל העגלות... לגלגו עליו העומדים מסביבו: "מה כוחך גדול לעומת המכונה הענקית העובדת בכל כוחה. כוחך לעומתה הוא בבחינת כוח היתוש מול כוח השור". כך הוא הענין בשדוכים. אף על פי שמכריזים למעלה ארבעים יום קודם יצירת הולד, קשה הענין כקריעת ים סוף, וכביכול ה' יתברך בכבודו ובעצמו מזווג זיווגים, ופתאום מתגנבת מחשבת במוחו של אדם לעזור להשם יתברך בענין הנכבדות על די שיעביר שער זקנו בשביל למצוא חן בעיני המדוברת, ממש כמו ה"חכם" הזה שדחף בכל כוחו לסייע לרכבת בת מאה הקרונות. משל של התלמיד חכם הוא תזכורת בשבילנו שהזיווג שלנו נועד אלינו משמים. עלינו לשים לב לכך, ולמצוא דרכים להתגבר על כל הקשיים שמתעוררים בנישואין מאחר וגם הם באים משמים.

ואם כך פני הדברים בפשטות, מי יבוא אחר המלך לערער על רצונו והחלטתו? אין לנו אלא לקבל רצונו וכבדו את בן/בת זוגינו המיועדים עבורינו עוד טרם נולדנו ולראות את הטוב ולהודות לו יתברך, והשם יתברך יוסיף לנו אורך ימים ושנות חיים מתוך שמחה ונחת, אכ"ר.

זו דוגמא למסרים הלא מילוליים שאנו מעבירים לילדינו. האופן בו אנו מדברים על לימוד תורה וקיום מצוותיה, בהשוואה לדרך בה אנו מדברים בנושאי כספים, משפיע מאוד על השקפתו של הילד. הוא מסוגל לקרוא בין השורות. מסרים אלו ישארו חקוקים בו וישפיעו על השקפת החיים שלו.

נזכור ונחשוב על כל מילה היוצאת מפינו, את תוצאותיה ואת השלכותיה, ומן השמים יסייעונו לבל נכשל ולבל נכלם לא בעולם הזה ולא לעולם הבא, אכ"ר.

זכו - שכינה ביניהם

מי יכול לערער על רצונו יתברך?

בספר שלום ורעות הביא מספר חפץ חיים על התורה מעשה נפלא וליקחו בצידו וכך היה המעשה: פעם הגיעה לאוזני החפץ חיים זצ"ל שמועה לא טובה על אודות אחד מתלמידי ישיבתו אשר נכבדות ידובר בו, וכי הענין מתנהל בכבודות כי המדוברת מסרבת עדיין. חבריו בישיבה שחשבו כי זקנו המגודל הוא בעוכריו, יעצוהו איפוא, שבשביל למצוא חן בעיני המדוברת, כדאי שיעביר שער זקנו בסם העשוי לכך, כמו שרגילים היו להשתמש בזה בישיבות אחרות. הזמין התלמיד חכם את המדובר הלז לביתו, והתחיל לדבר איתו בעניני שידוכים: משל למה הדבר דומה? לקטר של רכבת, שמחוברים אליו יותר ממאה קרונות טעונים משא, המשרכים דרכם על הפסים מול הר גבוה. הקטר עובד במלוא הקיטור ומהלך אט לרוב משא העגלות הטעונות. היה שם "פיקח" אחד שרצה להחיש את מהלך הרכבת. התחיל לדחוף בשתי ידיו את הקרון האחרון, בכונה לסייע למכונת הקיטור המושכת את כל העגלות... לגלגו עליו העומדים מסביבו: "מה כוחך גדול לעומת המכונה הענקית העובדת בכל כוחה. כוחך לעומתה הוא בבחינת כוח היתוש מול כוח השור". כך הוא הענין בשדוכים. אף על פי שמכריזים למעלה ארבעים יום קודם יצירת הולד, קשה הענין כקריעת ים סוף, וכביכול ה' יתברך בכבודו ובעצמו מזווג זיווגים, ופתאום מתגנבת מחשבת במוחו של אדם לעזור להשם יתברך בענין הנכבדות על די שיעביר שער זקנו בשביל למצוא חן בעיני המדוברת, ממש כמו ה"חכם" הזה שדחף בכל כוחו לסייע לרכבת בת מאה הקרונות. משל של התלמיד חכם הוא תזכורת בשבילנו שהזיווג שלנו נועד אלינו משמים. עלינו לשים לב לכך, ולמצוא דרכים להתגבר על כל הקשיים שמתעוררים בנישואין מאחר וגם הם באים משמים.

ואם כך פני הדברים בפשטות, מי יבוא אחר המלך לערער על רצונו והחלטתו? אין לנו אלא לקבל רצונו וכבדו את בן/בת זוגינו המיועדים עבורינו עוד טרם נולדנו ולראות את הטוב ולהודות לו יתברך, והשם יתברך יוסיף לנו אורך ימים ושנות חיים מתוך שמחה ונחת, אכ"ר.

עשה לך רב

שז"ת מבז"ר הרה"ג הרב יוסף מוגרבי שליט"א

האם מותר לאישה לקבוע מזוזה? מותר במקום שאין גבר.

מי שיש לו בבית חדר המיוחד לעובדת זרה, האם חדר זה חייב במזוזה? לא.

הקובע מזוזה ע"י דבק חזק, האם אפשר לברך לקבוע מזוזה? כך ראיתי למעשה שנהג מרן הראש"ל הגר"מ אליהו זצ"ל ואמר לי שיש לסמוך על זה.

האם מותר לשליח ציבור להתפלל עם שרוולים קצרים? יכסה ידיו בטלית.

בזמן שאישה מדליקה נרות שבת, האם כבר צריכה להיות עם בגדי שבת? ראוי מאוד ועיין בספרי באר השבת.

אדם ששתה פטל האם מצטרף לזימון? דווקא לאכול משהו ואפילו פרי או ירק.

האם צריך לומר ברוך הוא וברוך שמו כשמזכירים שם ה' בברכת הכהנים? כך מהא"ת הבבא סאלי זיע"א הקפיד על כך מאוד.

הפושט גרביים הוא צריך ליטול ידיים? אם נגע בהם יטול.

המתפלל מול חלון שאז נשקפת הבבואה שלו, האם מותר להתפלל כנגד זה? ימנע מלהתפלל שם.

האם מותר ללבוש ציצית ללא גופיה? מעיקר הדין מותר.

האם מקיימים מצוות ביקור חולים גם ע"י שיחה בטלפון עם החולה והתעניינות במצבו? בדיעבד יוצאים בזה ידי חובה.

מי שנושא כלי נשק, האם מותר לו להיכנס עם זה לבית הכנסת? מותר וטוב שיחביא זאת תחת הכיסאות.

כהן שיכול ליטול ידיו רק באופן שצריך לעבור לפני המתפלל, האם יכול לישא כפיו בלי נטילת ידיים? מותר לו לעבור תוך ד' אמות המתפלל וטוב שיאמר פסוק בעוברו משם.

האם בקריאת שמע צריך להסיר את המשקפיים? ראיתי לגדולי הדור האחרון זיע"א שהחמירו בזה.

האם צריך להכות בוידוי גם כן באותיות מנצפ"ך הכפולות? כן.

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

✦ ישראל קדושים נהגו למכור את העליות לספר תורה. וכן את שאר המצוות גם בשבתות וגם בימים טובים ואין בזה חשש של מקח וממכר ובפרט כאשר המעות הולכות לחיזוק וביצור מוסדות התורה והחסד. וצריך כל אחד להיזהר שלא להתקוטט או להגיע לכעס ח"ו בעבור שום מצוה שגדול השלום יותר מן הכל ובמקום שיש חשש שהקונים אינם ראויים או מפורסמים בעברות רח"ל וכיו"ב יעשו שאלת חכם כדת מה לעשות.

✦ ראוי ונכון שלארון הקודש יהיו שתי דלתות וכשפתח את ההיכל יפתח את שתייהן.

✦ טוב הדבר שאת ההיכל יפתח הגדול בחוכמה או בשנים הנמצא בבית הכנסת, משום שבשעת פתיחת ההיכל נפתחים השערים העליונים ומתגלים אורות גדולים מאוד וככל שפוחת ההיכל גדול יותר, כך האור המתגלה והשפע היורד גדול יותר. ולכן טוב לכבד בפתיחת ההיכל את החכם הנמצא בבית הכנסת ואשרי הזוכים לכך.

✦ מי שאשתו מעוברת ונכנסה לחודש התשיעי

סגולה טובה היא שהבעל יקנה ויפתח את ההיכל.

✦ יש נוהגים לפתוח את ההיכל ולהסיט הפרוכת מימין לשמאל, אך הדרך הנכונה יותר לפתוח משמאל לימין וכדרך אומרים: כל פניות שאתה פונה יהיו לימין.

✦ אומרים בפתיחת ההיכל שמונה פסוקים המתחילים מ"אתה הראית לדעת" וכו' אותם אמר שלמה המלך ע"ה כשדבקו דלתות ההיכל זו בזו והם מכונים כנגד שבעת העולים והמפסטי, ולכן אין להוסיף על פסוקים אלו וגם אין לגרוע מהם.

✦ לאחר פתיחת ההיכל נוהגים לפתוח את ספר התורה ואומרים תפילת "ברוך שמייה דמאריה עלמא" וכו' ומוסיפים לברך את החולים והמעוברים או על כל צרה שלא תבוא, משום ששעה זו היא עת רצון גדול לקיבול תפילות ויש נוהגים לומר נוסח "ברוך שמייה" דוקא לפני הוצאת ספר התורה.

✦ באמירת "דסגידנא קמיה מקמיה דיקר אוריתא" יש נוהגים לכרוע מעט בהשתחויה ויש שנמנעו מכך, וכל אחד יעשה כמנהג אבותיו ורבותיו.

✦ יזהר מאוד מאוד שלא ישיח שום שיחה בטלה בזמן שההיכל וספר התורה פתוחים.

✦ אשרי הזוכה במצות הולכת ספר התורה שיש בזה סגולות נפלאות ותיקונים גדולים אם חטא בענייני הקדושה. ובמקום שאין אפשרות לזכות לזה ישתדל לחבק את ספר התורה בשני ידיו (זרועותיו) ולנשקו.

✦ מעטרים את ספר התורה בכתרים ועיטורים ומניחים עליו ב' רימוני כסף או זהב או שאר מיני מתכות, כדי שישמעו העם ויקומו לכבוד התורה. ויש בזה סודות נפלאים ונוראים וזוכים על ידי זה לאריכות ימים ולשמירה מכל דבר רע והוא גם מסוגל להחכים בתורה. ויקפידו להניחם רק כשיוצא ספר התורה מההיכל. והיו גדולים וצדיקים מקפידים לזכות בזה לעצמם או לתת זאת לקטנים שאין בהם חטא.

✦ האיש אשר זכה בפתיחת ההיכל יוציא את ספר התורה ויקחנו בזרועו הימנית וימסרנו לימין המקבל. ויעשה כן הן בהולכה והן בחזרה, וכמו שכתוב: "בימינו תחבקני".

✦ יש מקומות שנוהגים להוליך את ספר התורה מארון הקודש לתיבה כשהוא פתוח והכתב כלפי הצבור. ויש מקומות שמוליכין את הספר כשהוא סגור וכל עדה תנהג לפי הוראות רבותיה ואין לשנות מן המנהג.

✦ כל מי שספר תורה עובר לפניו יחבקנו בשתי ידיו וינשקנו בפיו דוקא ולא רק על ידי נגיעה ביד וככתוב: "ישקני מנשיקות פיהו". ואם אי אפשר לנשקו בפיו ינשקנו בידו. וטוב להגביה את התינוקות שינשקו את ספר התורה כדי לחנכם במצוות.

✦ יש להגביה את הספר תורה כנגד העם כדי שיראו כולם את כתב הספר תורה ומצוה על כל אחד ואחד לראות את כתב הספר תורה, משום שעל ידי ראייתו את אותיות התורה מגיע לנשמתו אור גדול ועצום ויש נוהגים לחפש את האות הראשונה של שמם והוא מנהג יפה. ובאותה עת ישתחוה אל מול הספר תורה.

(באר השבת)

אור החיים הקדוש

שלושה עיקרי הכנה לקבלת התורה: א. זריזות. ב. שפלות. ג. אחדות.

'ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחננו במדבר ויחן שם ישראל נגד ה'הר':

רבנו האור החיים הקדוש כתב שהתורה מרמזת לנו כאן את שלושה עיקרי ההכנה ההתחלתיים לקבלת התורה:

א. 'ויסעו מרפידים' שנסעו מבחינת רפיון ידים, לא ללמוד תורה בעצלות.

ב. 'ויחננו במדבר' בשפלות ובענווה, כמו מדבר שהכל דורכים עליו.

ג. 'ויחן שם ישראל נגד ה'הר' כתוב 'ויחן' לשון יחיד ולא כתוב 'ויחננו' אלא כאיש אחד בלב אחד, בלימוד, בחבורה דוקא, והארץ פנים זה לזה.

כשרבנו האור החיים הקדוש מתייחס לעצלות התורה, הוא מסביר שאינו פוגע רק ב'כמות' התורה שהוא לומד פחות, אלא הוא פוגע גם ב'איכות' התורה שהוא כבר כן לומד, כי העצלות הוא כמו עשבים רעים שמזיקים לשדה, כך עצלות מזיקה ומפסידה את השגת התורה...

רבינו מציין כאן למה שכתב בספרו הקדוש והנורא 'חפץ ה', כי האנשים שמחפשים ללמוד בצורה שטחית או דברים קלים, וכשהם נתקלים בקושיא הם מתעצלים להתעכב עליה, כי אין להם כוח לאמץ את מוחם וגופם, אז ח"ו תורתם נעשה להם סם המוות, שכמו שהם חששו לאמץ את גופם בתורה, מידה כנגד מידה גופם יחלש בחולאים, ה' יצילנו.

ומסיים רבינו וזה לשון קדשו: 'וצריך המעיין לבדוק עד מקום שידו מגעת, ואם ידע דאיכא תלמיד חכם מעיין יותר ממנו בפלפול וסברא, בוא יבוא אצלו, לידע עומק הש"ס ומוצאיו ומובאיו, ותבוא עליו ברכה...'

[אור החיים יתרו פרק יט פסוק ב]

<p>לעילוי נשמת שמעיה כוסיוף בן יעל ת.נ.צ.ב.ה</p>	<p>להצלחת מו"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי ובני ביתו</p>	<p>להצלחת ורפואת אורנה בת נביאה ובני ביתה</p>	<p>לעילוי נשמת שמואל בביוף בן בלור ת.נ.צ.ב.ה</p>
--	--	---	--

